

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 125/2019-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Dužu predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Vilémom, Pribinova 3, Malacky, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 304/19/1106 a jej uznesením z 15. augusta 2019, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. októbra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta

porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresnej prokuratúry Malacky (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 304/19/1106 a jej uznesením z 15. augusta 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že 14. júna 2019 podal Odboru kriminálnej polície Malacky trestné oznámenie vo veci podozrenia zo zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ktorého sa mal dopustiť príslušník Mestskej polície Malacky tak, že 14. júna 2019 okolo 8.25 h úmyselne nechcel pustiť von z budovy sťažovateľa, a to napriek tomu, že opakovane chcel opustiť budovu, a nedal ani pokyn inému príslušníkovi mestskej polície, aby otvoril mreže a pustil ho von z budovy.

3. Predmetné trestné oznámenie vyšetrovateľ uznesením ČVS: ORP-287/VYS-MA-2019 z 3. júla 2019 podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú prokurátorka okresnej prokuratúry napadnutým uznesením z 15. augusta 2019 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti obsahlo vysvetľuje skutkové okolnosti, ktoré mali následne vyústiť do spáchania špecifikovaného zločinu obmedzovania osobnej slobody. Poukazuje na to, že trestné oznámenie podal proti náčelníkovi Mestskej polície Malacky. Vyšetrovateľ, ktorý trestné oznámenie preveroval a ktorý ho odmietol, si podľa sťažovateľa jednostranne osvojil skutkové tvrdenia náčelníka mestskej polície. Z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že 14. júna 2019, t. j. v deň, keď malo dôjsť k spáchaniu predmetného skutku, opäť nastúpil ako technik do práce, ktorú vykonával v budove mestskej polície. V tejto súvislosti v ústavnej sťažnosti uvádza:

„Pri opätovnom nástupe do práce dňa 14. 06. 2019 chcel, aby mu bola odovzdaná výpočtová technika v súlade s bezpečnostnou smernicou pre práce s IT, ktorú vydalo mesto Malacky... Náčelník MsP ako priamy nadriadený sťažovateľa konal v rozpore príslušnými pracovnoprávnymi predpismi (napr. § 47 ods. 1 písm. a Zákonníka práce), keď opakovane

poškodeného formálne vyzýval, aby pracoval na počítači v kancelárii vedúceho oddelenia výkonu služby a objasňovania priestupkov, pričom ani tento počítač, okrem inej techniky, mu neodovzdal súlade s bezpečnostnou smernicou pre práce s informačnými technológiami mesta Malacky, teda mu žiadnu konkrétnu pracovnú úlohu nepridelil. Z tohto dôvodu sa rozhodol túto skutočnosť oznámiť primátorovi mesta Malacky, pričom ho chcel navštíviť, v čom sa mu však náčelník MsP snažil zabrániť, čo bolo aj motívom jeho protiprávneho konania voči sťažovateľovi...“

5. Sťažovateľ tiež namieta, že k veci bola vypočutá len jedna svedkyňa – pani [REDAKOVANÉ], zamestnankyňa mestskej polície, ktorá uviedla, že „počula ako náčelník vyzýval poškodeného, aby išiel na svoje pracovisko. Sťažovateľ p. [REDAKOVANÉ] mal žiadať zrušenie uznesenia, ktoré ho obmedzovalo vo voľnom pohybe na svojom pracovisku. (Jednalo sa o písomné usmernenie náčelníka MsP Malacky zo dňa 05. 04. 2013 s platnosťou do odvolania, ktorým mu bol znemožnený faktický výkon práce na MsP Malacky už v roku 2013, čo bolo aj predmetom spomínaného civilného sporového konania na OS Malacky).“. Stála služba údajne neregistrovala, že sa sťažovateľ snaží opustiť budovu mestskej polície. Po vstupe iného zamestnanca mestskej polície do budovy mohol sťažovateľ túto budovu opustiť. Svedkyňa „potvrdila otvorenie dverí bezpečnostnej mreže na žiadosť kolegu [REDAKOVANÉ]. Pokiaľ by nevošiel do budovy MsP, poškodený by bol proti svojej vôli zadržovaný na MsP aj naďalej.“. Sťažovateľ namieta, že výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ] bola tendenčná a účelová a snažila sa ňou zbaviť podozrenia zo spáchania predmetného zločinu svojho priameho nadriadeného. Svedkyňa «sama potvrdila, že náčelník MsP namiesto toho, aby sťažovateľovi umožnil opustiť priestory MsP a následnú návštevu u primátora najskôr odišiel do priestoru stálej služby a povedal p. [REDAKOVANÉ] aj iným zamestnancom, aby išli na chodbu ako svedkovia. [REDAKOVANÉ] stál neustále pred mrežou brániacou mu slobodne opustiť priestor MsP, kde bol formálne „vyzývaný“ k tomu, aby išiel pracovať, teda do miestnosti na MsP, ktorá nie je pracoviskom technika na MsP Malacky.». Priebeh skutku sťažovateľ zaznamenal na mobilný telefón a tento záznam priložil k sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa.

6. Sťažovateľ namieta, že skutkový stav nebol zistený dostatočne a právny záver vyšetrovateľa, že mu nikto nebránil opustiť budovu mestskej polície, a tak nedošlo k obmedzeniu jeho osobnej slobody, považuje za predčasný a arbitrárny. Podľa sťažovateľa vo veci bolo potrebné vykonať ďalšie dôkazy, napr. výsluchy ďalších svedkov a obrazový a zvukový záznam.

7. Sťažovateľ namieta, že prokurátorka okresnej prokuratúry neodôvodnila napadnuté uznesenie dostatočne, uviedla, že *„nedošlo k spáchaniu trestného činu, ale nezaoberala sa vôbec právnou skutočnosťou, že skutok môže byť priestupkom, prípadne iným protiprávnym konaním, prípadne aj iných osôb. Pokiaľ prokurátorka tvrdí, že sťažovateľ sa so svojou žiadosťou o opustenie priestoru MsP Malacky obrátil na nesprávnu osobu, de facto tvrdí, že sa protiprávneho konania voči nemu mohla dopustiť iná osoba, pričom v tomto smere však neboli vykonané žiadne opatrenia, najmä ak jeho sloboda pohybu bola fakticky obmedzená. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Malacky sa v odôvodnení uznesenia nevysporiadala so všetkými skutočnosťami dôležitými pre rozhodnutie, tak ako to predpokladá ustanovenie § 176 ods. 2 Tr. poriadku. Ani dostatočne nevysvetlila a neobjasnila dôvody svojho rozhodnutia, odkázala iba na závery uznesenia vyšetrovateľa.“*

8. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom a uznesením Okresnej prokuratúry Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 304/19/1106-5, porušené bolo.

Zrušuje sa uznesenie prokurátorky Okresnej prokuratúry Malacky sp. zn. 1 Pn 304/19/1106-5 zo dňa 15. 08. 32019 a vec sa vracia tomuto štátnemu orgánu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 346,26 Eur na účet právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Právomoc ústavného súdu, relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu

verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

14. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre, poukazujúc na svoje ústavné postavenie (čl. 124 ústavy), opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu (alebo iného orgánu verejnej moci, pozn.), ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom (alebo iným orgánom verejnej moci) bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd (orgán verejnej moci) vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli, resp. arbitrárnosti pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom (orgánom verejnej moci) by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

15. Ústavný súd v rámci svojej judikatúry už uviedol, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, IV. ÚS 423/09, III. ÚS 14/2018, I. ÚS 239/2018). Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Takéto základné právo nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku (porov. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Inak povedané, základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa.

16. V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Už uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Tento právny názor možno primerane použiť aj v prípade, keď dozorujúci prokurátor v trestnom konaní preskúmava rozhodnutie vyšetrovateľa. Vychádzajúc z uvedeného, pre posúdenie ústavnej udržateľnosti záverov okresnej prokuratúry v napadnutom uznesení z 15. augusta 2019 sa ústavný súd v potrebnom rozsahu oboznámil s uznesením vyšetrovateľa z 3. júla 2019.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

18. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta právny záver okresnej prokuratúry, podľa ktorého v predmetnej veci nebol spáchaný zločin obmedzovania osobnej slobody, preto okresná prokuratúra zamietla sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa z 3. júla 2019 o odmietnutí veci.

19. Prokurátorka okresnej prokuratúry v napadnutom uznesení z 15. augusta 2019 po preskúmaní spisu a sťažnostnej argumentácie dospela k záveru, že postup vyšetrovateľa bol v súlade s § 196 ods. 2 Trestného poriadku. Podľa prokurátorky vyšetrovateľ trestné oznámenie sťažovateľa „*v potrebnom rozsahu preveril pre prijatie záveru o tom, či bol alebo nebol spáchaný trestný čin. S jeho rozhodnutím sa stotožňujem a v podrobnostiach naň poukazujem.*“.

V napadnutom uznesení tiež uviedla, že sa oboznámila s obrazovo-zvukovým záznamom, a poukázala na to, že z tohto záznamu vyplýva, že sťažovateľovi nikto nebránil v opustení budovy mestskej polície. Sťažovateľ stál pred mrežami, „*avšak ani raz nepožiadala stálu službu, aby mu mreže otvorila. Naopak, na otvorenie mreží vyzýval svojho nadriadeného, ktorého podľa môjho názoru nemožno zameniť s vrátnikom, ktorý zamestnancom a strážkam otvára dvere, aby mohli priestory MsP opustiť. Ide o režimové pracovisko a na tieto účely je tam stála služba.*“. Prokurátorka okresnej prokuratúry tiež hodnotila konanie náčelníka mestskej polície a uviedla, že náčelník mestskej polície nevydal stálej službe zákaz otvoriť mreže ani sa pred sťažovateľa „*nepostavil v snahe zabrániť mu v opustení priestorov MsP, nechtyl ho za ruku a nijakým iným spôsobom ho neobmedzil na osobnej slobode. V konaní [REDAKOVANÉ], ako ani v konaní ďalších prítomných zamestnancov MsP Malacky, som nevzhliadla žiadne také správanie, ktoré by bolo možné podriaďiť pod jurisdikciu trestného práva.*“.

20. Z uznesenia z 3. júla 2019 vyplýva, že vyšetrovateľ sťažovateľovu vec preskúmal, vypočul náčelníka mestskej polície [REDAKOVANÉ], zamestnankyňu mestskej polície [REDAKOVANÉ] a oboznámil sa s úradnými záznamami príslušníkov mestskej

polície, ktorí boli prítomní v čase skutku. Z takto vykonaného šetrenia dospel k záveru, že sťažovateľovi nikto nebránil opustiť budovu „fyzicky ani slovné“. Poukázal na to, že predmetné priestory sú režimovým pracoviskom a vstup a odchod je riadený pomocou elektronického otvárania mreží, ktoré zabezpečuje stála služba. Stála služba zabezpečuje aj iné úlohy, preto sa nezdržiava nepretržite pri tlačidle, ktorým sa ovláda otváranie mreží, a tak „pokiaľ to nie je okamžite možné, dotyčná osoba musí nejaký primeraný čas strpieť pri mreži, pokiaľ mu ich oprávnená osoba otvorí. V tomto prípade všetci rovnako tvrdia, že celý incident trval krátko, možno niekoľko desiatok sekúnd, čo sa nedá interpretovať ako obmedzovanie osobnej slobody, tak ako to vyžaduje trestný zákon vo svojej osobitnej časti. Taktiež mi tu chýba aj motív príslušníkov MsP, prečo by násilne alebo neprimerane dlho držali [REDAKOVANÉ] v priestoroch MsP, kde má práve on normálny výkon zamestnania. Skôr by som to nazval ako svojvoľné opustenie pracoviska oznamovateľom [REDAKOVANÉ]“.

21. Vzhľadom na ústavnoprávne východiská uvedené v časti II tohto uznesenia ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nemožno považovať za súčasť základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Úlohou ústavného súdu bolo preto zistiť, či v danej veci okresná prokuratúra a vyšetrovateľ v súvislosti s trestným oznámením sťažovateľa postupovali ústavne konformným spôsobom, t. j. či sa podaním sťažovateľa dostatočne zaoberali a svoje právne závery zrozumiteľne a nearbitrárne vysvetlili.

22. Vychádzajúc z už uvedených skutočností, ústavný súd dospel k záveru, že okresná prokuratúra v napadnutom uznesení v spojení s uznesením vyšetrovateľa venovala sťažovateľovej veci náležitú pozornosť a vysporiadala sa s ňou ústavne akceptovateľne. Ústavný súd konštatuje, že v predmetnom konaní – pri preverení spôsobu vybavenia trestného oznámenia na základe sťažnosti sťažovateľa – poskytla okresná prokuratúra sťažovateľovi primeranú odpoveď na všetky jeho argumenty. Ústavný súd poukazuje na to, že vyšetrovateľ vypočul osoby, ktoré boli priamymi svedkami udalosti, ktorá bola opísaná sťažovateľom v trestnom oznámení, oboznámil sa aj s úradnými

záznamami ďalších svedkov. Prokurátorka okresnej prokuratúry preskúmala spis vo veci sťažovateľa a osobitne sa oboznámila aj s obrazovo-zvukovým záznamom predloženým sťažovateľom k sťažnosti. Myšlienkové úvahy okresnej prokuratúry a vyšetrovateľa vo veci sťažovateľa sú zrozumiteľné, možno spätne preskúmať, akým spôsobom dospeli k záveru o odmietnutí trestného oznámenia, resp. o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa. Ústavný súd právne závery okresnej prokuratúry v spojení s právnymi závermi vyšetrovateľa nepovažuje za arbitrárne a ani zjavne neodôvodnené, preto sú ústavne udržateľné.

IV. Záver

23. Vychádzajúc predovšetkým zo skutočností uvedených v časti III tohto uznesenia, ústavný súd konštatuje, že nezistil také skutočnosti, ktoré by viedli k záveru o možnej príčinnej súvislosti medzi sťažovateľom namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a napadnutým uznesením okresnej prokuratúry z 15. augusta 2019. Z uvedeného dôvodu ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2019

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu